

स्थानीय राजपत्र

बागमती गाउँपालिका, ललितपुरद्वारा प्रकाशित		
खण्ड ४	संख्या १०	मिति: २०७७/११/१४
भाग २ बागमती गाउँपालिका स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ (२) बमोजिम गाउँ कार्यपालिकाबाट जारी भएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।		
सम्बत् २०७७ सालको कार्यविधि संख्या १०		

बागमती गाउँपालिकाबाट लैंगिक हिंसा निवारण कोष -सञ्चालन) कार्यविधि, २०७७

प्रस्तावना :

समाजमा बढ्दै गइरहेको लैंगिक हिंसा निवारणका लागी कोष स्थापना गर्न बाञ्छनीय देखिएकाले प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७४ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बागमती गाउँपालिकाले यो कोष सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : -

१) यो कार्यविधिको नाम लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सञ्चालन कार्यविधि २०७७ रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्राप्त हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

क) “कार्यालय” भन्नाले बागमतीगाउँपालिकाको कार्यालय सम्भन्नु पर्छ ।

(ख) “कोष” भन्नाले नियम ३ बमोजिमको लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष सम्भन्नु पर्छ ।

(ग) “पीडित” भन्नाले लैङ्गिक हिंसाबाट पीडित वा प्रभावित व्यक्ति सम्भन्नु पर्छ ।

(घ) “राहत तथा उद्धार समिति” भन्नाले नियम ८ बमोजिमको राहत तथा आर्थिक सहयोग समिती सम्भन्नु पर्छ ।

(ङ) “मन्त्रालय” भन्नाले महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय सम्भन्नु पर्छ ।

(च) “लैङ्गिक हिंसा” भन्नाले कार्यस्थल सार्वजनिक स्थल, घरपरिवारमा हुने यौनजन्य दुर्व्यवहार, सामाजिक कुरीति यौनजन्यव्यवहार लगायत लैङ्गिक आधारमा हुने हिंसा सम्भन्नु पर्छ ।

३. कोषको स्थापना :

(१) लैङ्गिक हिंसा निवारण कोष नामको एक कोष स्थापना गरिएको छ ।

(२) कोषमा देहाय बमोजिमका रकमहरु रहनेछन, ।

- (क) बागमती गाउँपालिकाबाट प्राप्त रकम,
 - (ख) विदेशी व्यक्ति, अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थावा सरकारबाट प्राप्त रकम,
 - (ग) स्वदेशी व्यक्ति वा संघ वा संस्थाबाट प्राप्त रकम,
 - (घ) अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम,
- (३) उपनियम (१) बमोजिमको रकम बैंकमा छुट्टै खाता खोली जम्मा गरिने छ ।
४. **कोषमा रकमजम्मा गर्ने :** महिला तथा बालबालिकाको हकहितको संरक्षणका लागि गाउँपालिकाले बार्षिक रुपमा केही रकम कोषमा जम्मा गर्नु पर्नेछ ।
५. **कोषको उपयोग :**
- (१) कोषको रकम देहायको कामको लागि पिडितलाई उपलब्ध गराउन उपयोग गरिने छ :-
 - (क) तत्कालउदार गर्न,
 - (ख) औषधि उपचार गर्न
 - (ख१) राहत प्रदान गर्न तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन
 - (ग) कानुनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार तथा मनोविमर्ष प्रदान गर्ने,
 - (घ) कुनै व्यवसाय वा स्वरोजगारको लागी व्यवसाय स्थापना खर्च अनुदानको रुपमा गर्न,
 - (ङ) पुनर्स्थापना गराउन,

(च) लैंगिक हिंसा र यौनजन्य दुर्व्यवहारको कसुरबाट पीडितले प्रचलित कानून बमोजिम कसुरदारबाट प्राप्त गनुपर्ने क्षतिपुर्ति त्यस्तो कसुरदारको कुनै सम्पत्ती नभएको कारणबाट प्राप्त गर्न नसक्ने देखिइ अदालतको आदेश बमोजिमको रकम पिडितलाई क्षतिपुर्ति स्वरूप भराउन लेखि आएमा भराउनु पर्नेछ ।

(छ) पिडितको लागि राहत तथा उद्धार समितिले तोके बमोजिमको अन्य काममा,

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि राहत तथा उद्धार समितिले लैंगिक हिंसाबाट पीडित बालबालिका तथा किशोर किशोरी वा लैंगिक हिंसाबाट प्रभावित भई लागुपदार्थको दुर्व्यसनमा पसेका वा मानसिक रोगी भई सडकमा आएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिई कोषको रकम खर्च गर्न सक्ने छ ।

६. कोषको रकम अन्य काममा उपयोग गर्न सकिने :

(१) कोषको रकम नियम ५ मा लेखिए बाहेकको अन्य कार्यमा उपयोग गर्न सकिने छैन ।

(२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि राहत तथा उद्धार समितिको सचिवालय बैठक संचालन गर्न लाग्ने खर्चको लागि कोषको रकम उपयोग गर्न सकिने छ ।

७. कार्यालयलाई रकम उपलब्ध गराउने : पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउनका लागी राहत तथा उद्धार समितीले कोषबाट कार्यालयको नाममा रकम निकास दिनेछ ।

८. राहत तथा उद्धार समिति गठन :

- (१) पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने काम समेतको लागि राहततथा उद्धार समिति रहने छ ।
- (२) राहत तथा उद्धार समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :-
(क) गाउँपालिका उपाध्यक्ष	- संयोजक
(ख) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	- सदस्य
(ग) प्रमुख ईलाका प्रहरी कार्यालय	- सदस्य
(घ) गाउँ सभा सदस्य (महिला १) जना	- सदस्य
(ङ) न्यायिक समितिको कानुनी सहजकर्ता	- सदस्य
(च) लैंगिक हिंसा निवारणको क्षेत्रमा कार्यरत स्थानिय तहमा गैर सरकारी संस्थाहरु मध्येबाट राहत तथा उद्धार समितिले तोकेको संस्थाको प्रतिनिधि एक जना	- सदस्य
(छ) महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक शाखा प्रमुख	- सदस्य सचिव
- (३) उपनियम (२) को खण्ड (घ) बमोजिमो सदस्यको पदावदी ३ वर्षको हुनेछ ।
- (४) राहत तथा उद्धार समितिको सचिवालय कार्यालयमा रहने छ ।
- (५) राहत तथा उद्धार समितिको बैठक सो समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

- ९. राहत तथा उद्धार समितिको काम कर्तव्य र अधिकार :-** राहत तथा उद्धार समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- (क) पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने,
- (ख) राहत तथा आर्थिक सहयोगको सदुपयोग भए वा नभएको सम्बन्धमा अनुगमन गर्ने वा गराउने,
- (ग) बागमती गाउँपालिका भित्र लैंगिक हिंसा निवारणको क्षेत्रमा कार्यरत विभिन्न संघ, संस्था तथा निकायहरु विच समन्वय गर्ने,
- (घ) लैंगिक हिंसा हुन नदिनको लागि स्थानीय स्तरमा जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने,

१०. राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने रकमको हद र आधार:-

- (१) यस कार्यविधि बमोजिम पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउँदा देहायको आधारमा देहायको रकममा नबढ्ने गरी उपलब्ध गराईने छ ।
 - (क) पिडितलाई तत्काल उद्धार गर्नुपर्ने भएमा सवारी साधन प्रयोग गर्नु पर्ने भए सार्वजनिक सवारी साधनबाट यात्रा गर्न लाग्ने भाँडा रकम, खाना खर्च वापत प्रति दिन तिन सय रुपैयाँ र बास बस्नुपर्ने भए सो वापत छुट्टै प्रतिदिन रु पाँचसय रुपैयाँको दरले बढिमा पाँचहजार रुपैयाँ दिने,
 - (ख) पिडितलाई अस्पतालमा भर्ना गरी औषधी उपचार गर्नुपर्ने भएमा अस्पताल आउँदाजाँदा सवारी साधन प्रयोग गर्नुपर्ने भए सार्वजनिक सवारी साधन प्रयोग गर्दा लाग्ने भाँडा रकम, खाना खर्च वापत प्रतिदिन तिनसय रुपैयाँ, अस्पतालमा बस्ने व्यवस्था नभई बाहिर बस्नु परेमा बढीमा पाँच दिनको बसोबास खर्च वापत प्रतिदिन पाँचसय रुपैया र उपचार

खर्च समेत बढीमा छ हजार पाँचसय रुपैयाँमा नबढ्ने गरी लागेको यथार्थ खर्च, पीडितसँग आश्रित बालबच्चा भए बालबालिकाको लागी पनि सोहि दरमा खाना खर्च उपलब्ध गराउने,

- (ग) कानुनी सहायता, मनोवैज्ञानिक उपचार वा मनोविमर्शका लागी पाँचहजार रुपैयाँमा नबढ्ने गरी लागेको यथार्थ खर्च,
- (घ) कुनै सो रोजगारको लागी व्यवसाय स्थापना गर्न नगद अनुदान रकम बढीमा तीस हजार रुपैयाँ,
- (ङ) पुनर्स्थापनाको लागी बढीमा पाँचहजार रुपैयाँ,
- (च) राहत तथा उद्धार समितिले तोके बमोजिमको अन्य कामको लागि कामको प्रकृति हेरी बढीमा दश हजार रुपैयासम्म,

(२) उपनियम (१) बमोजिमको रकम अपर्याप्त भएको मनासिव आधार र प्रमाण सहित कुनै पीडितले कार्यालयमा निवेदन दिएमा र सो व्यहोरा मनासिव देखिएमा राहत तथा उद्धार समितिले त्यस्तो पीडितलाई मनासिव रकम थप गरी दिन सक्ने छ ।

११. राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न निवेदन दिनुपर्ने :-

(१) यस कार्यविधि बमोजिम राहत तथा आर्थिक सहयोग प्राप्त गर्न चाहने पीडित वा सरोकारवाला व्यक्तिले राहत तथा आर्थिक सहयोग पाउनु पर्ने मनासिव कारण खुलाई वडा कार्यालयको सिफारीस सहित वा न्यायिक समितीको सिफारीस मार्फत अनुसूची १ बमोजिमको ढाँचामा फर्म भरी महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरीक शाखामा निवेदन दिनुपर्ने छ ।

- (२) उपनियम (१) बमोजिम प्राप्त भएको निवेदन जाँचबुझ गर्दा पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग गर्नुपर्ने देखिएमा राहत तथा उद्धार समितिले दफा १० को अधिनमा रही पीडितलाई राहत तथा आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउने ।

१२. तत्काल रकम उपलब्ध गराउन सक्ने :-

- (१) यस कार्यविधिमा अन्य जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि जलाईएको, एसिड प्रयोग गरी वा छर्किइ वा त्यस्तो पदार्थले पोलेको लगायतका गम्भीर प्रकृतिका घटनाका पीडितलाई उद्धार, औषधीउपचार, पुनस्थापना वा राहत लगायतका प्रयोजनका लागी तत्काल आर्थिक सहयोग प्रदान नगरेमा गम्भीर मानवीय क्षति हुने देखिएमा र राहत तथा उद्धार समितिको तत्काल बैठक बस्ने अवस्था नरहेमा राहत तथा उद्धार समितिको संयोजकले आवश्यकता र औचित्यका आधारमा मनासिब रकम कोषबाट पीडितलाई उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।
- (२) उपदफा १ बमोजिमको अवस्थामा परी राहत तथा उद्धार समितिको संयोजकबाट पीडितलाई रकम उपलब्ध गराईएकोमा त्यसरी रकम उपलब्ध गराईएपछि बस्ने राहत तथा उद्धार समितिको बैठकबाट सो विषयको अनुमोदन गराउनु पर्छ ।

१३. थप रकम निकासी माग गर्न सक्ने :-

- (१) कोषमा रहेको रकम अप्रयाप्त भएमा रकम अप्रयाप्तताको कारण खुलाई राहत तथा उद्धार समितिले थप रकममाग गर्न सक्नेछ ।

१४. छुट्टै खाता खोल्नुपर्ने :-

- (१) गाउँपालिकाबाट प्राप्त भएको रकम कुनै बैंकमा छुट्टै खाताखोलि जम्मा गर्नुपर्ने छ ।
- (२) उपनियम (१) बमोजिमको खाताको संचालन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र लेखाशाखामा काम गर्ने शाखा प्रमुखको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

१५. कोषको लेखा र लेखा परिक्षण :-

- (१) कोषको आयव्ययको लेखा प्रचलित कानून बमोजिम राखिने छ ।
- (२) कोषको लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकबाट हुनेछ ।

१६. आवर्ति (रिभल्यूड) कोष :- यो कोष आवर्ति (रिभल्यूड) कोषको रूपमा रहने छ ।

१७. प्रतिवेदन पेश गर्ने :-

- (१) राहत तथा उद्धार समितिले प्रत्येक ४ महिनामा सो समितिबाट भए गरेका काम कारवाहीको प्रतिवेदन कार्यपालिका र महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरीक मन्त्रालयमा पठाउनुपर्ने छ ।
- (२) बागमती गाउँपालिकाले वार्षिक रूपमा प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नुपर्ने छ ।

१८. बैठक भत्ता :- राहत तथा उद्धार समितिका संयोजक वा सदस्यले सो समितिको बैठकमा भाग लिए वापत गाउँपालिकाले तोके बमोजिमको रकम बैठक भत्ता वापत पाउनेछन् ।

१९. निर्देशन दिन सक्ने :-

- (१) कार्यपालिकाले राहत तथा उद्धार समितिको काम कारवाहीको सम्बन्धमा सो समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

अनुसूची १

(नियम १४ सँग सम्बन्धित)

विषय: सहयोग उपलब्ध गराई पाउँ ।

श्री संयोजक ज्यू,
स्थानीय तत्काल उद्धार तथा राहत समिति
बागमती गाउँपालिका, भट्टेडाँडा ललितपुर ।

म बागमती गाउँपालिका वडा नं. मा बस्ने वर्ष.....को
मितिमा लैगिक हिंसाबाट पीडित भएको छु । मेरो आर्थिक स्तर
ज्यादै कमजोर रहेको छ । म उपर लैगिक हिंसा (.....
.....) भएको कारणले मेरो मानसिक/शारीरिक/सामाजिक अवस्था
कमजोर भई अशक्त अवस्थामा रहेको हुनाले मलाई औषधी उपचार/कानुनी
सहायता एवं परामर्श/उद्धार/मनोविमर्श/स्वरोजगार/पुनस्थापना/अन्य
..... कामको लागि सहयोगको आवश्यकता परेको हुँदा
स्थानीय लैगिक हिंसा निवारण कोषबाट नियमानुसार सहयोग रकम
उपलब्ध गराई दिनु हुन यो निवेदन पेश गरेको छु ।

निवेदकको :-

नामथर.....

ठेगाना.....

दस्तखत.....

मिति.....

प्रमाणीकरण मिति: २०७७/११/१४

आज्ञाले,
खम्बराज राई
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

